

Pravniki iz Ljubljane na obisku v Trstu

vlade. Nato so mu vzele tudi druge dokumente, dokler ni končno postal dopisnik iz Romunije. On je namreč odšel v Romunijo za bolgarskega ambasadorja v Bukarestu, toda v eni izmed številnih uradniških delov je bil, očitno, zelo nezadovoljen. Zato se je odločil, da se vrne v domovino. Vendar pa so mu vendarle zavrnili prošnjo, da se vrne v domovino. Zato se je odločil, da se vrne v domovino. Vendar pa so mu vendarle zavrnili prošnjo, da se vrne v domovino.

TRŽAŠKI DNEVNIK

PROFESORJI IN ŠTUDENTJE LJUBLJANSKE PRAVNE FAKULTETE MED NAMI

Za čim tesnejše stike z domovino

Zanimiva poročila tržaških pravnikov o naši pravni problematiki in ljubljanskih profesorjev o glavnih problemih zakonodaje v Jugoslaviji - Vljudnostni obisk dekana Vavpetiča pri dekani tržaške pravne fakultete prof. dr. Udini - Obisk velesejma, borze, sodišča in trgovinske zbornice

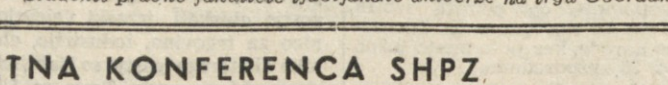
Včeraj je priselila v Trst skupina profesorjev ljubljanske pravne fakultete in večja skupina študentov - juristov. Del študentov in profesorjev si je ogledal sodišče, drugi pa borzo in trgovski razpisnice. Študenti so si ogledali mimogrede tudi palačo Trgovinske zbornice. V dvorani razpisnice je predsednik te zbornice poljski študent, ki združuje v Trstu posle obeh običajnih sodnih borznega in trgovskega, enotna ustanova. Sodbe tega razpisnice so pravomočne in ni proti njim mogoč priziv. To razpisnice pa deluje le v primerih, ko obe stranki prostovoljno sprejmeta njegov postopek. Nato so si profesorji in študentje ogledali še poslopje in poslovanje borze.

Dekan pravne fakultete ljubljanske univerze prof. dr. L. Vavpetič je v družbi avtoritativni dr. Tončič, člana upravnega odbora društva «Pravniki» iz Trsta, napravil vljudnostni obisk dekana pravne fakultete tržaške univerze prof. dr. M. Udini.

Popoldan pa so si profesorji in študentje ogledali tržaške velesejme in se zadržali na njem deli časa. Natančneje so si ogledali tudi jugoslovanski paviljon.

Študenti pa je društvo «Pravniki» privedlo svojim gostom - profesorjem in študentom - večerjo pri Subanu. Po večerji in po pozdravu predsednika dr. Abrama so člani društva, dr. Tončič, dr. Ferluga in dr. Mikšič, v kratkih poročilih prikazali na obliki pisa in najzanimivejša vprašanja pravne problematike v Trstu, ki se tičejo zlasti Slovencev. Nato je dekan dr. Vavpetič orisal osnovne probleme, ki jih danes rešujejo jugoslovanski pravniki, katerih delo je osredotočeno na določanje pravnega okvira in kompetence ter poseganja državnih organov v ekonomske življenje in razvoj nove Jugoslavije po prevzemu gospodarskih podjetij v upravo delovnih kolektivov. Za njimi je govoril prodekan dr. Murko o vprašanju zemljiških knjig o-

nih zemljišč, za katere so te knjige ostale na drugi strani meje bodisi v Italiji (Gorica) bodisi v coni A (Trst). Končno se je za prisrčen sprejem in vso gostoljubnost zahvalil društvu «Pravniki» dekan Vavpetič in v imenu ljubljanske pravne fakultete podaril društvu kompletno zbirko pravnih znanstvenih razprav profesorjev fakultete vse od leta 1920 pa do letos. Posebno je poudaril potrebo čim bolj štetih medsebojnih stikov ter povabil člane «Pravnikov» naj imajo vrnejo obisk v Ljubljano. Nadvse zanimivi večer je zaključil dr. F. Tončič, ki je v imenu «Pravnikov» prijazno povabil sprejem in se zahvalil za lepi dar kolegov iz Ljubljane. Slovenskim pravnikom pri-



Študenti pravne fakultete ljubljanske univerze na trgu Oberdan

PROSVETNA KONFERENCA SHPZ

Od 8. do 15. julija teden kulturnega doma

Važnost delovanja ljudske prosvete na narodnostno ogroženih tleh - Kulturni dom je obveza za slehernega zavednega Slovenca

Šnoči je bila prosvetna konferenca mestnih prosvetnih društev, na kateri je tajnik SHPZ tov. Boris Race govoril o aktualnih prosvetnih vprašanjih in o smernicah za bodoče delo ter v. Rado Rauber o svetovni razpravi o narodni prosvetnih društvih iz Borkovlje in ob Sv. Ivana v središču mesta in Avditoriju.

Ljudska prosveta je eden izmed najvažnejših faktorjev za ohranitev Slovencev, ki so nacionalno ogroženi. Danes je v bistvu še težji položaj, kot pa je bil pod fašizmom. Takrat so se Slovenci stalno priseljevali v Trst in tako izpolnjevali praznino, ki je nastala zaradi asimilacije. Danes tega doloka Slovencev ni. Večin priseljenec je italijanske narodnosti. To dejstvo moramo imeti stalno pred očmi in posvetiti velik del naše dejavnosti mladini, da jo odtegnemo italijanskemu vplivu.

Po teh načelnih vprašanjih je tov. Zarko podal predlog delovanja ljudske prosvete. Na umetniškem področju je bilo v letosnjem letu veliko storjenega, prav tako je tudi šolstvo popolnoma zadovoljivo izpolnilo svoje naloge. Manj uspešno je bilo delovanje ljudske prosvete, čeprav smo tudi na tem področju letos zabeležili nekaj vidnih uspehov. Borkovlje, Rojaj - Skoklija - postaja, prosvetno društvo «Ivan Cankar», Skledinj, Lonjer in Katinara ter Skamperle so bili lepega uspeha. Potrebno bi bilo, da bi tudi ostala mestna društva poživljala svoje delovanje. Pevskih zborov deluje 5, lahko bi jih delovalo 8. Tudi 5 dramskih društev je aktivnih, njihovo število bi se moralo dvigniti tudi na 8. Mestna prosvetna društva imajo 6 knjižnic, po-

temore, da se njegova zavest krepi, je prvi je proti italijanski asimilaciji, ki preli slovenskemu življenju na naših tleh. Delovanje ljudske prosvete je važno tudi za naš prestiz, kar dokazujejo nastopa prosvetnih društev iz Borkovlje in ob Sv. Ivana v središču mesta in Avditoriju.

Ljudska prosveta je eden izmed najvažnejših faktorjev za ohranitev Slovencev, ki so nacionalno ogroženi. Danes je v bistvu še težji položaj, kot pa je bil pod fašizmom. Takrat so se Slovenci stalno priseljevali v Trst in tako izpolnjevali praznino, ki je nastala zaradi asimilacije. Danes tega doloka Slovencev ni. Večin priseljenec je italijanske narodnosti. To dejstvo moramo imeti stalno pred očmi in posvetiti velik del naše dejavnosti mladini, da jo odtegnemo italijanskemu vplivu.

Po teh načelnih vprašanjih je tov. Zarko podal predlog delovanja ljudske prosvete. Na umetniškem področju je bilo v letosnjem letu veliko storjenega, prav tako je tudi šolstvo popolnoma zadovoljivo izpolnilo svoje naloge. Manj uspešno je bilo delovanje ljudske prosvete, čeprav smo tudi na tem področju letos zabeležili nekaj vidnih uspehov. Borkovlje, Rojaj - Skoklija - postaja, prosvetno društvo «Ivan Cankar», Skledinj, Lonjer in Katinara ter Skamperle so bili lepega uspeha. Potrebno bi bilo, da bi tudi ostala mestna društva poživljala svoje delovanje. Pevskih zborov deluje 5, lahko bi jih delovalo 8. Tudi 5 dramskih društev je aktivnih, njihovo število bi se moralo dvigniti tudi na 8. Mestna prosvetna društva imajo 6 knjižnic, po-

Sindikalne beležke

Kdaj bo upravni svet občinskega poljedelskega podjetja predložil načrt za rešitev vprašanja, od katerega je odvisna usoda 100 tamkaj zaposlenih delavcev? - Tržaške tobačne delavce morajo zahtevati svojo delovno pogodbo - Vprašanje pleskarjev in dekoraterjev še na mrtvi točki

Delavci občinskega poljedelskega podjetja, zaposleni pri «Orehu», ki so bili z 30. junija odpuščeni z dela, so takoj naslednji dan zasedli podjetje, kjer nadaljujejo z delom. Za svoje delo seveda ne bodo prejeli nobenega plačila, ker so bili od vodstva podjetja odpuščeni. Vendar so svojim odločnim nastopom pokazali, da so pripravljeni braniti svoje pravice ter si zagotoviti prepotrebne zaslužke.

Delo v podjetju pri «Orehu» se je tako nadaljevalo tudi včeraj. Delegacija tamkaj zaposlenih delavcev je sicer zahtevala razgovor s predstavniki vojaške uprave, od katerega pa do sedaj še ni prišlo.

Položaj mora biti rešen, preden bodo delavci zaradi pomanjkanja denarnih sredstev prisiljeni zapustiti svoja delovna mesta. Zato bi bilo nujno potrebno, da upravni svet občinskega poljedelskega podjetja

naše poklicno gledališče in govoril o potrebi slovenskega Kulturnega doma, za katerega smo se odločili, da si ga postavimo sam, ker nam niso mogli vrnilti prizadejane skode. Kulturni dom mora biti središče vseh Slovencev in nikakor domena neke politične skupine, zato pa mora biti danes vprašanje Kulturnega doma vprašanje vseh tržaških Slovencev in prav zato morajo tudi vsi posredniki, ki so vpleteni v njegovi gradnji sodelovati.

Tov. Rauber je govoril o velikih nabilnih akcijah, ki jih za nas Kulturni dom vodi v vsej Jugoslaviji ter opomnil, ki so jo objubilni naši bratje - izseljenci v Ameriki.

Za Kulturni dom potrebujemo mnogo in moramo zanj mnogo zbrati. Vsako mora pri sodelovanju pri svojih močeh, da bo dom čim prej zavl. Z željo, da je obnavljala predjem vprašanja, ki je splošno zavedanje med vseh tržaških Slovencev, organiziramo ob 31-letnici požara Narodnega doma od 8. do 15. julija teden Kulturnega doma. V tem tednu mora biti propagandna za Kulturni dom vse bolj intenzivna. Pod geslom, da naj v tem tednu vsak Slovenec boril za mnogim težavami, vendar pa je potrebno, da ti napore še povečajo ter delujejo še naprej tako smelo in uspešno.

Tov. Zarko je govoril še o pomankanju kadrov, kar naj bi prosvetna društva upoštevala in se zadovoljila tudi z začetniki - režiserji, pevskimi in t. d. Ob koru se je referent opomnil, da imajo sedaj v vprašanje naše mladine, ki je pasivna in jo je zaradi tega težje asimilirati. Pozval je vse, naj poskusijo, kako bi poleg svojih priključili mladino, zlasti v prosvetno delovanje.

Diskusija, ki je sledila, je obravnavala predjem vprašanja, kako bi mladino pritegnili v prosvetna društva. Stavljeni so bili mnogi umetniški predlogi, katere bodo prosvetna društva tudi izvajala, da bo naša slovenska mladina postala res aktivna.

Tov. Rauber je v svojem govoru opisal nam vsem znane težave, s katerimi se mora boriti Kulturni dom.

Zlatina, perilo, denarnice plen spretnih talov in žeparjev

Cepprav je 58-letna Marija Č. madori stanujoča v Ul. Udine št. 37 le za malo časa zapustila svoje stanovanje in odšla na kratke pogovore k neki družini, stanujoči v isti hiši, so neznanu zlikovci našli ugoden pretek in se s pomočjo posrejenih ključev prili v prazno stanovanje. To se je zgodilo v jutranjih urah in prav zaradi tega se jim je mudilo ter so na hitro pregledali, če bi se dalo kaj izmahniti. Prva stvar, ki jo vsak popov pregleda, je brez dvoma nočna omara v spalnici in prav tam so popovi našli kar si želijo: zlat prstan, zlato zapetnico in zlato uro. S tem plenom so popovi zopet izginili, medtem ko se je Cima-dorjevala marala zadovoljiti s tem, da je stvar pisemno prijavila policijskim oblastem.

Pozno zvečer pa je 58-letna Vera Kapusterna por. Cekovnik iz Ul. Alfieri 3, vrnila v policijsko postajo in ji javila, da je ob prihodu domov našla odprta vrata svojega stanovanja. Zlikovci so najprej razbili ključavnico, vdrli v stanovanje in očeneli za 10.000 lir perila.

Leonarda Vendola, stara 22 let in stanujoča v Ul. Orlandini 1, pa je policiji prijavila tatvino svojega jopiča vrednega po njenem mnenju 14.000 lir. Vendola se je zadržala na zabaviščnem prostoru v Ul. Broletto pri nekem baru in položila na stolec svojo jopičo. Ko ga je hotela obliči, pa ga ni več našla.

Zjutraj je po tramvajih in filibusih posebno drenje in vsak bi moral posebno paziti na svojo lastnost, kajti v naprosnjen primeru se mu lahko zgodi, kot 23-letni Silvano Zor-manovi iz Rocca št. 801. Ob začetku je Zormanovi z žalostjo v srcu ugotovil, da je iz neznan in sprten žep odnesel iz torbice denarico.

Področje knjižništva nadzor-ništvo sporoča, da bodo z vsoto, ki jo je stavila na razpolago ZVU, dali tudi v tekočem polletju prispevke za razna knjižniška izboljšanja. Zainteresirani bodo morali predložiti lozodnevno prošnjo do naslednjih rokov: Za zidavo knjižniške stavbe do 31. julija, t. l.; za napravo novih panjev in nakup sladkorja za čebule do 30. septembra, t. l.; za nakup knjižniških strojev do 30. septembra, t. l.; za nakup plemen-ske živine do 30. septembra, t. l.; za nakup vrtnic in febulic tu-pljanov do 30. septembra, t. l.; za nakup in saditev trtnih in sadnih sadik do 31. oktobra, t. l.

Za vsa popojla o goravi navedenih prispevkih, naj se zainteresirani obrne na Področje knjižništva nadzorništvo - tehniški oddelek - Ulica Ghega št. 6, I - tel. 86-73.

Is sodnih dvan Begunka Gigli zopel pred sodniki

V sodniški kroniki smo in-ele že večkrat opravka z mladobegunko Giglijo Erija, rojeno v Pulju in bivačo v Cedadu. Cepprav je Erija stara komaj trindvajset let, ima za seboj že

KOLEDAR

OBJAVE - MALI OGLASI

Izlet
Zveze partizanov v Predmejo
«Zveza partizanov STO priredi množični izlet dne 21-22. julija 1951. v Predmejo (pod Otelo).»
Izleta se lahko udeležijo vsi člani Zveze, bivši partizani in njihovi sorodniki in simpatizerji. Vpisovanje se začne 20. junija, t. l. na sedežu Glavnega odbora Zveze partizanov STO v Trstu Ul. R. Manna št. 29-III. Vsak dan od 18. do 19. ure in vseh sedežih seki Zveze, po okrajih in vseh vključeno do 10. julija, t. l.
Cena prevoza, prenočišča in prehrane (večerja, zajtrk in kosilo) skupno 1.300 lir na osebo. (Prenočišče na senikih in pod sotori).
Odhod iz Trsta v glavne postaje bo dne 21. julija, t. l. ob 12.30 uri. Za izletnike okrajje Nabrežina in Opčin bo vsop v Nabrežini, oziroma na Opčinah.
Povratak v Trst ob 23. uri dne 22. julija, t. l.
Za I. okraj vpisovanje vsak dan od 16. do 18. ure na sedežu OF v Ul. R. Manna 29 do 10. julija, t. l.
V Borkovljah vpisovanje vsake srede in soboto od 18. do 19. ure na sedežu prosvetnega društva Ul. Bovero 43.
Za II. okraj vpisovanje v sledečih krajih:
Za sektor Sv. Alojz, Sv. Ivan, center mesta, Skoljet in VOM vsak torek, sredo, četrtek, petek in soboto na stadionu «Prvi maj» od 18 do 20 ure.
Za sektorje Sv. Just in Sv. Vid v Ul. Sv. Vida št. 17, vsak četrtek in petek od 18. do 20. ure.
Za sektorje Lonjer - Katinara, vsak dan pri tov. Čok Zorki.
Za III. okraj se sprejemajo vpisovanja v gostilni «La Speranza» (Ciri) v Ul. S. Marco 21 vsak dan popoldne in zvečer.
Za IV. okraj se sprejemajo vpisovanja na sedežu v Skednju vsak dan od 18. do 20. ure.
Za V. okraj vpisovanje v sledečih krajih:
V Domju pri tov. Slavku v Dolini pri tov. Samcu Roži, v Borkovlju pri tov. Sanci Mariji, v Ricmanlju pri tov. Kureti Silvestru v Prebrenju pri tov. Bandi Mirku, v Makovljah pri tov. Oleniku Rudolfu, v Stramarju pri tov. Beljak Ljudu, v Cedadu pri tov. Čok Cvetku, v Skofljah pri Sanci Francu, v Borštu pri Petarosi Meri.
Za VI. okraj: v Bazovici na sedežu OF, v Padrihah pri Grigi Svetku št. 52, v Gradopri pri tov. Beljak Ljudu št. 40, v Treb-tah pri Kralju Antonu št. 60, v Vel. Repnu pri Puricu Ludviku v spodnji gostilni, na Colu pri tov. Skamperlu, Za Bane, Konkonek, Briški, Opčine na sedežu OF Opčine. Na Kontovcu pri tov. Daneu Ivanki št. 6, na Proseku pri Ban Slavku.
Vpisovanje se zaključilo 10. julija.

SINDIKALNE VESTI

Na glavnem odboru Zveze ERS se dobe po znižanju cenah vstop-nice za tržaški velesejem kakor tudi pri glavnih odborih posameznih kategorij na Ul. Machiavelli 13.
Letovanje PDT v Ziljski dolini na Koroskem
PDT priredi letos letovanje v Bistrici v Ziljski dolini (Galltal) po zelo ugodnih cenah. Kraj lep s prelepimi pogledi na okolico in z možnostjo planinskih izletov. Tedenski odhodi ob nedeljah zjutraj, povratek ob nedeljah zvečer ob tednu, začetek letovanja 29. julija. Vpisovanje v Ul. Machiavelli 13, od 17. do 19. ure.

Izlet v Ilirsko Bistrico

Prosvetno društvo «Srčko Kovač» priredi v nedeljo dne 29. julija enodnevn izlet v Ilirsko Bistrico. Vpisovanje ob sredo in petkih od 20. do 21. ure v Ul. Sv. Vida 17.
Seja odbora Glasbene Matice
Novovoljeni odbor ima prvo odborovo sejo v sredo dne 29. 17. uri v Ulici sv. Frančiška 22. Prisrili pridite vsi in točno!
Učenci glasbene šole, ki še niso prešli spričevala za preteklo šol. leto, jih dobijo v Ulici sv. Frančiška 22-1.
Predsednik

DAROVIL IN PRISPEVKI

Namestečevje na grob pokopališču Marije Pertot vd. Humplik darujeta za Dijaško Matko Znidarski Frederik 1.000 in Brus Marija 300 lir.
NOVI DIREKTOR ENPADS
Dr. Mario Spina, novi direktor medpokrajinskega urada ustanove ENPADS, je včeraj predstavil predstavniki cone, s katerimi se je razgovorjal o vprašanih navedenega urada.

ROJSTVA, SMRTI IN POKOJE

Dne 4. julija 1951 je bilo v Trstu rojenih 5 otrok, umrlo je 8 oseb, porok pa je bilo 16.
Umrlo so: 85-letna Marija Pilat vd. Krivčič, 45-letna Evelina Lugnani por. Lucchesi, 58-letna Ida Bertoz, 58-letni Domenico Dean, 76-letna Marija Pertot vd. Humplik, 75-letna Adrijana Tarte, 45-letni Leone Primorac, 75-letni Karla Brinšek vd. Damiani.
Poroki so se: akad. slikar Bogdan Grom in gospodinja Cuck Ljudmila, glasbenik Viktor Aleksejev in gospodinja Barbara Ignatovič, tesar Aldo Tardio in gospodinja Santa Mairmonte, uradnik Umberto Brobilo in uradnica Giuliana Paolini, vratar Pietro Concina in gospodinja Paola Grmek, delavec Sebastiano Demarchi in uradnica Giuseppina Stokovar, tesar Ivan Gokaj in šivilja Marija Scialpi, delavec Marcello Pacor in uradnica Glorinda Giacomini, mehanik Savino Salvemini in šivilja Giuseppina Pieri, agent C. P. Otello Daris in prodajalca Rosa Idolo, kotlar Antonio Giurco in gospodinja Piera Bresic, krmar Ludvik Gufersin in uradnica Amelia Alberti, mehanik Egidio Sabadin in gospodinja Ondina Barbo, sofer Danilo Lazzari in gospodinja Ida Rastula, trg. dr. Guido Goggi in univ. študentka Adriana Buron-zo, barist Livio Pascolo in šivilja Lilliana Zitnik.

MLADINSKO TABORJENJE

Zveza antifašistične mladine bo letos organizirala mladinsko taborjenje, verjetno pri OTOKAH v bližini BLEDA. Taborjenje se bo začelo okoli 20. julija, zato naj zainteresirani pohitijo s prijavitelji, ki jih sprejema mestni odbor ZAM v Ul. Machiavelli 13. Tam bodo dobili tudi nadaljnje informacije.

MALI OGLASI

ZAVAROVALNA DRUŽBA SPREJEMA POVERLJENIKE, ki okrajje okolice Trsta in za mesto ter za vse vasi STO, ter za Gorico in okolico. Pisemne ponudbe na upravo lista. Dober zaslužek.

Putnik Portorož

priride dne 14.VII.1951 velik nočni izlet s parnikom «Vida» in manjšimi barkami. Vse ladje razsvetljene! Na parku ples. Ob 24.00 uri umetni oganj. Odhod iz Portoroža ob 20. uri mimo Pirana - Izole - Kopra in povratek ob 2. uri. Ker je število mest omejeno, se prijavitelje takoj pri Putniku Portorož.

Prodaja platna UNRRA

Pokrajinski urad za mednarodno pomoč sporoča, da so pooblaščen za prodajo bambaza, stega platna po kontroliranih cenah sledeče trgovske tvrdke: Torelli Henrik v Krminu, tvrdka Bressam Mohor v Gradski, Utili Pavel v Ronkah in Cantarutti Vittorio v Romansu. V Gorici je za prodajo omejenih tkanin pooblaščen samo tvrdka Kusturin in Gorjup v Rošlaku. Za prodajo tvrdke Teslilov in v Gradski Dvori Jožef.

Blagovne izmenjave v Jugoslaviji v maju

V preteklem maju je Trgovinska zbornica izdala v okviru vidnega delovanja trgovske razprave za obmejne izmenjave med Jugoslavijo in Italijo krajevnim tvrdkam 12 uvoznih in 10 izvoznih dovoljenj.

Škocijansko jamo Idrjo Cerkno Dornberg

Prijave pri Adria-Expresso v Ul. Fabio Severi št. 5 do 7. julija. Tel. 29943.

Na tržaškem velesejmu narašča število obiskovalcev

Vedno večji naval obiskovalcev pritiska na tržaške velesejme. Zdi se, kakor bi v zadnjih dneh obiskovalci hoteli nadokniti prodajni mizi pa pridne prodajke komaj z veliko težavo postrežejo vsem, ki se zanimajo za blago, namenjeno prodaji na drobno.

Vsi obiskovalci se z velikim zanimanjem ustavljajo ob razstavljenih predmetih. Zlasti obračajo veliko pozornost na prekrasne foliokte izdelke, ki se drugje tako redko vidijo. Njihova umetniška dovršenost izdelava in visoki okus, s katerim so narejeni, nam priča o stoletni umetniški in kulturni tradiciji jugoslovanskih narodov.

Včeraj si je ob dveh popoldan ogledal jugoslovanski paviljon eden misljev ECA iz Trsta gospod Metz. On se je dalj časa ustavljal v njem in si z velikim zanimanjem ogledal razstavljen predmete. V paviljonu so ga sprejeli jugoslovanski trgovski predstavniki. Gospod Metz se je prisrčno zahvalil za zelo vljudni sprejem.

Na drugem mestu poročamo Veselo počitnice v Sloveniji!

Danes ob 5. jutruj odpotuje iz Trsta prva skupina tržaških otrok na počitnice v Slovenijo. Odhod bo prav gotovo zelo živahen, saj odpotuje natančno prejšnje število tržaških otrok ter otrok okoljskih vasi.

Otroci bodo ostali v Sloveniji okrog 20 dni, nakar jih bo zamenjala druga skupina. Podrobno poročilo o današnjem odhodu otrok, komo objavili v jutranji številki.

Spomin, ki ne usahne

Vsak, ki se je vračal v nedolgo zvečer po nastopu Akademnega pevskega zbora pesi po Ulici Giulia proti mestu, je imel priliko šteti iz mimodrečnega avtomobila rjoveče klice: Viva il duce!

Ta bedasti klic pa je kljub svoji nesmiselnosti nova drobnica k lupu drozavov, da je šteti dvigalo glave in najbrž se sanjarijo o kaki ponovitvi svojih nekdanjih slabo končanih pustolovčin.

Morda pa se varamo in so hoteli nadobudni krivati le do-dati naši nedolžni kulture. Na vsak način pa beležimo dogodek kot stiko duševnega razpoloženja nekaterih importirancev iz emadrepatrije, ko vidijo ali slišijo kaj o slovenski kulturi v Trstu.

IZ ISTRSKEGA OKROŽJA

USPEH RAZSTAVE zavoda za gluho mladino v Portorožu

Razstavo gluhe mladine v Portorožu je obiskalo nad 800 oseb iz raznih krajev okrožja. Razstavo je med drugim obiskal tudi komandant VUJA polkovnik Miloš Stamatović, ki se je ustavljal v razstavnih prostorih nad eno uro. Ob odhodu je komandant VUJA izrazil željo, da bi ostala razstava še en dan odprta, da bi tako imeli vsi priložnost videti, kako skrbijo za defektno mladino pri nas. Zeljji komandanta je bilo ustreženo. Poleg tega so razstavo obiskali tudi Julij Beltram, predsednik IOLO, tov. Ziva Beltram, poverjenica za prosveto, to pri okrajnem LO v Kopru, inšpektor italijanskih srednjih šol tov. prof. Vladimir Mevja. S skupino maturantov slovenskega učiteljskega v Portorožu, ki jo je vodil tov. prof. Janež, je razstavo obiskal tudi dr. Vlado Šmit. Dalje so bile na ogledu razstave slovenske in italijanske šole iz Portoroža, slovenske šole in Mladinski dom iz Pirana, vojak in oficirji JA, deputacija KLO, zadruga in slovenski ter italijanski pionirji iz Strunjanja, ravnatelj srednjih šol in Pomorskega tehnikuma iz Pirana in še mnogo drugih. Med ostalimi je razstavo posejil tudi župnik iz Pirana, zastopnice sester iz piranske porodnišnice in Fonda A. Alojz, predstavnik socialistične stranke STO, ki je po ogledu izjavila, da si ni predstavljal, da v majhni socialistični Jugoslaviji tako rešujejo vprašanje defektnih mladine.

Razstava je v polni meri dosegla namen, ki ga je imela. Kot razne druge razstave, je tudi ta pokazala, kako ljudska oblast skrbi za vse. Pokazala je tudi, kako zavodi za gluho mladino rešujejo tako mladino, ki jo vračajo delovni družbi kot enakovredne in koristne glane.

Gažon

Lepa iniciativa krajevnega odbora Zveze borcev

Z osovoboditvijo smo pridobili pravico, da praznujemo tiste dni, ki so bili posebno odločilni v časi NOB. Stara navada naše vasi, da praznuje tretjo nedeljo v juliju kot nekake tradicionalni praznik, ki je kdaj vedel upeljala fevdalistična družba.

Mi mlajši imamo vse bolj važne datume, ki jih bomo praznovali. Eden od teh je tudi 4. julij, dan, ko je iz naše vasi odšel 36 ljudi v partizane, od katerih se šest ni vrnilo, ker so dali svoje življenje za svobodo. Zato bomo praznovali ta dan, kot dan, ki nas bo vedno spominjal na začetek naše osvobodilne boje. Četrty julij mora ostati vedno naš spomin-ski dan in ga bomo vsako leto praznovali.

V ta namen bo dne 8. julija vaški odbor Zveze borcev organiziral prireditve, ki bo obsegala prijateljske nogometno tekmo med skupinama Šmarje - Arrigoni na športnem igrišču v Šmarjah, govor o spominskem dnevu in Gažonu, nastop pev-skega zbora prosvetnega društva «Pravnik» iz Šmarji in nastop pionirjev z recitacijami. Dne 9. julija bo od 18. do 24 ure prosta zabava.

Sv. Peter - Nova vas

Veliko zanimanja je vzbudila posebno med mladino ves, da bodo v nedeljo naši, t-žanski in avstrijski kolearski, ki se bodo udeležili tretje kolearske tekme za pokal «La nostra lotta», šli tudi skozi njihove vasi. Ze sedaj se razgovarjajo, kako bodo sprejeli dirke in jim nujno vsako pomoč, ki bi bila potrebna. Organizirali so mladino, ki bo počistila cesto, po kateri bo potekala proga.

Skrunilci partizanskega imena

Ko je bila v poletju leta 1945 III. prekomorska brigada premešena v Istro v Vižinado, sem imel priliko doživeti primer, ki je vreden, da o njem nekaj napišem.

Iz Landola pri Pustoljnih sem se prvi pripeljal na lahkem kamionu z nekaj borci, da preiskrbi potrebne prostore za skladišča in štab jedinice. Čim sem stopil v stike s prebivalstvom, sem takoj opazil, da so mi v nekaterih družinah s strahom odgovarjali ter skusali imeti čim manj opravka z našo vojsko. Kljub temu, da sem vedel, da imajo po nekaterih hišah vino, mi ga ni hotel nikdo odstopiti. Ko sem se pri neki vdovi domenil da odstopi dve prazni sobi za vojaško krojačnico, mi je z veliko zadregom in strahom dala ključke ter se z naivnim izgovorom takoj zaprla v drugi del hiše. Tudi za vino je takoj zagotovila, da ga nima pri hiši.

Moja dolžnost me je tako zagostila, da za nekaj dni sploh nisem imel prilike premisljati in se ukvarjati podrobno z napovedno zadevo, da bi si jo objasnil. Primer pa je nanasel, da sem imel nekaj opravka v vojaški krojačnici in nemahno je bilo moje začudenje, ko sem našel veselo razpoložene borce pri veliki steklenici vina.

Tovariš Danilo, se je hotel opravičevati vodja delavnice, ne misli, da popivamo, a ker je gospodinja tako vljudna, da nam daruje vsak dan steklenico vina, ji vendar ne smemo vračati z revljudnostjo, da ga ne bi sprejeli. Rada sliši naše pesmi in je zadovoljna, ker zapojejo tudi kako tržaško v italijanski. Ko sem odhajal, se mi je gospodinja zapuno približala in rekla:

— Oprostite, ako vas motim, a želela sem, da bi vas srečala in spregovorila nekaj besed v opravičilo.

Kako opravičilo neki gošpa? — sem začuden vprašal.

— Če vam čas dovolji, vstopite, da vam povem vse in prebricana sem, da me boste razumeli.

Z zanimanjem sem sprejel vabilo ter poslušal pripovedovanje.

— Za časa nemške okupacije so v našo vas večkrat prišle oborožene skupine, ki se izdajale za partizane. Te skupine so odnesle iz vasi vse vrednosti, ki so jim prišle v roke in številne so družine, ki so jim odnesli celo šivalni stroj, odnesli so tudi vse radioaparate. Pred temi partizani smo imeli velik strah, ker so pri vsakem nasprotovanju ali najmanjšem upiranju kar streljali v vsevprek. Ne Nemci ne italijanski fašisti nam niso prizadevali toliko škode in strahu kot ti partizani. Ubili so mi moža, ki je bil dijakinja in ni nikoli sodelovala v kateri koli politični organizaciji ali stranki. Našli smo jo mrtvo v nekem prepađu. Tem besedam je sledil odmor in v odkritem pogledu žene sem čital iskreno in globoko žalost, vdano v težko usodo, obenem pa domačnost in odkritost.

Čudno se mi je zdelo pripovedovanje žene in si nisem mogel kaj, da ne bi vprašal:

— Ali vam je mogoče znano, kje so sedaj oni partizani, ki ste o njih pripovedovali?

— Nikdo ne ve zanje. Odkar je jugoslovanska vojska zasedla Trst in Tržica in kjer smo srečali partizane, so se ti vedno priključili našim enotam ali se, z odobrenjem komande, vrzili na svoj osvobodeni dom. Če je sploh kje bilo kot v vaših vasi, da so izginili pred našim prihodom ali bežali pred nami, je bil dokaz, da nimajo z nami nič skupnega ter se nas bojijo. Nekaj takih lopovov je plačalo z življenjem svoja zločinstva, ostale pa, v kolikor so na našem ozemlju, bo brezpopojto zadelo zaslužena kazen.

Saj do podobnih zaključkov sem pravzaprav te dni sama prišla in drago mi je, da sem nekako popravila vam v mislih nehotno storjeno krivico. Tudi onemu vašemu kolegu z dolgimi brki, ki ima zlate zvezdice in nasive povejte, da ga prosim, da mi oprusti, ako sem mu prve dni zaprla vrata pred nosom. Hotela sem mu to že povedati sama, a zna samo srbsko in mislim, da ne razume nič besede italijanske.

Zagotoviti in potrditi sem zeničaršo miroljubnost ter se zadovoljen poslovil.

Naslednji večer pa smo se prijetno imeli v bližnji vasi na plesu, ki so ga priredili naši borci. Prišlo je mnogo italijanskih in hrvaških žena in deklet. Med italijanskimi dekleti je ena dejala:

— To so partizani, ki smo jih želeli. Prinesli so glasbo, veselje in svobodo. Na mojem domu mi v prostih urah celo pomagajo pri delu. V nedeljo pa bo oni prijazni komandir iz Stanjeva igral pri nas na harmoniko in vabim vas na svoj dom, da se udeležite domače zabave.

Res sem se zabave udeležil in tudi tam slišal ponovno pripovedovanje o zločinih ljudi, ki so si naredili partizansko ime.

Mislim, da danes ni težko uganiti, kaj ti ljudje delajo v Italiji in kateri politični skupini pripadajo ti zločinski skrutniti partizanskega imena.

D. K.



Prekrasne vezenine v jugoslovanskem paviljonu na tržaškem vselejmu



Akademski pevski zbor med izvajanjem v Avditoriju v Trstu

Visoka umetniška raven narodnega blaga žanje obilo priznanja od vseh obiskovalcev tržaškega velesejma. Ženski svet so očarale prekrasne bluze, prti in preproge, moškim pa roke kar same segajo po lesenih čutaricah

Veliko ranimanje ra jugoslovanske folklorne izdelke

„Čutarica mila, da si mi uvijek puna bila.“

Vsi obiskovalci letošnjega tržaškega mednarodnega velesejma se ustavljajo v jugoslovanskem paviljonu ob prekrasnih folklornih izdelkih.

Pri okrogli prodajalni je vedno polno kupcev, ki bi si radi nabavili narodne izdelke iz Slovenije, Hrvaške, Bosne ali Srbije. Na velesejmu razstavlja slednja izvozna podjetja, ki se bavijo z izvozom folklornih predmetov: «Dom» — Ljubljana, «Narodna rukotvorina» — Zagreb, «Narodna radionost» — Beograd, «Bosna» podjetje izvoz folklorne in «Zložbeni magazin» — Sarajevo.

Slovenski mojstri in obrtniki so se tudi tokrat postavili s svojimi prekrasnimi izdelki. Tako so stari mojstri iz Gorju poslali na velesejem svoje znane slovenske pipe, okrašene

z biserno matico in z značilnim pokrovom iz bele pločevine. Ljubljanski mojster Pirnat izdeluje zelo lepe peplinke iz medenine in kovanege železa, ki re bodo delali sramote na nobeni, pa še tako lepi mizi. Kovaška obrt je v Sloveniji sploh zelo razvita in je dosegla visoko umetniško stopnjo. Kovane svetilke iz črnega železa, vrata, ograje, pohištveno okrasje in drugi izdelki priznane ljubljanskega mojstra Staneta Cirman in mojstrov-umetnikov iz Kroke so se uveljavili že na vseh inozemskih razstavah, pa tudi na letošnjem velesejmu.

Pa ne samo mojstri, ki imajo za seboj posebne šole in dolgo vrsto učnih let, tudi zasebniki včasih napravijo tako lepe stvari, da zaslužijo obžudovanje in zanimanje obiskovalcev. Tako se tov. Smuc iz Ljubljane že dolgo časa bavi z izdelavo lesenih škatel okrašenih z intarzijami. Je samouk, vendar so njegovi izdelki tako kvalitetni kakor umetniško-poeitično okrašeni. Drugi tak obrtnik samouk je Felician iz Vojnika pri Celju. On se bavi s keramičnimi izdelki in mnogo let proučuje narodne ornamente na stari ribniški lončeni posodi.

Zenski svet se zanima seveda bolj za različne vezenine, prekrasne idrijske čipke, znane po vsem svetu in bele vezenine iz Maribora.

Mnogo zanimanja vzbujajo tudi kranjski cekarji, ki jih po Zasavju delajo ob zimskih večerih dekleta iz ličkanja. Nekemu ameriškemu trgovcu so bile pa posebno všeč prekmurske copate iz ličkanja in to tako, da jih je hotel imeti kar po 10 tisoč parov za mesec.

Podjetje «Dom» razstavlja in prodaja poleg teh folklornih izdelkov, tudi klubsko garnituro, izdelano po načrtu arhitekta Mihevcva, ki jo je izdelalo podjetje «Naglas» iz Ljubljane. Tudi ta prekrasno izdelana mizica, stolčki in fotelji je našla svojega kupca že takoj prvi dan. Zlatarna iz Celja pa razstavlja srebrno jedilno orodje.

Narodna rukotvorina iz Zagreba je poslala na velesejem na roko tkane prte s prekrasnimi narodnimi vzorci. Za te prte vlada ogromno zanimanje, zato so tudi skoraj vsi že prodani, saj je čer za zelo ugodna. Dekleta pa se posebno zanimajo za bluze iz domačega platna z uvezenimi živobarvnimi narodnimi vzorci. Najlepiej, izmed vse te lepote, pa so morda nežne lepoglavke čipke. Hrvati se postavljajo poleg tega še s steklenicami za žganje, prevlečenimi z usnjem.

Srbi pa se postavljajo z ženskimi torbami napravljenimi iz volnene tkanine in barvarjeva usnja, ki so tudi že skoraj vse razprodane.

Moške pa seveda bolj zanimajo lesene čutarice, bogato izrezljane z zelo izpodbojnim risami, kot na primer: «Čutarica mila, da si mi uvijek puna bila». Obiskovalci se običajno, ko pridejo v paviljon, prvo ustavijo pri volnenih pirotskih preprogah, ki jih mamijo s svojimi živimi barvami.

Seveda ne samo pri pirotskih preprogah, temveč tudi pri bosanskih, ki so slične in pri preprogah, ki jih razstavlja «Zložbeni magazin» iz Sarajeva in ki prav nič ne zaostajajo za originalnimi perzijskimi preprogami. Te preproge so delo

le nekdanj samo muslimanske žene-bule, zaprte od vsega sveta. Tisoče in tisoče vzlovov so morale napraviti preden so končale tako preprogo. Nekatere izmed njih so postale prave umetnice in to v izbiri vzorcev in razporeditvi barv. To tradicijo sedaj nova Jugoslavija še razvija, seveda v novozgrajenih zgradbah in svetlih delavnicih, kjer delajo svobodne delavke.

Podjetje «Bosna» se postavlja tudi s svojimi živobarvnimi copatami iz volne in podloženi s živobarvnim usnjem. Te copate «prigovke» bo nosile menda vse Trst.

Sarajevani so tudi znani s svojimi točlenimi medenastimi pribori za turško kavo, mlince, pepelniki in dozami.



Po skoraj jesensko hladnih dnevih je zopet pritisnila vročina. Kdor je more si kakor deklica, ki jo vidimo na sliki, privoščiti v opoldanskem odmoru prijetno kopel, ki človeka osvži.

gramom, ki ga imajo še danes) pri programom informbirojevski voditelj od 1942 do 1945 ni bilo nikakršne bistvene razlike. Iz teh razlogov je se Dolores Ibarruri, da bi zadovoljila formo, ponovno pridružil goslem partiji — borba za republiko. V imenu partije je predlagala vsem pristajam Prijeta, da se vse sile ob partiji združijo za izvajanje njim skupne politike.

Politika Indalesija Prijeta je bila tedaj enaka načrtom anglosaksonov s Španijo. Politika sedanjih informbirojevskih voditeljev se je prav tako tedaj skla, dala s temi načrti, ker je to tedaj odgovarjalo zunanji politiki Sovjetske zveze. Informbirojevci so v svojih oblikah nekaj po pustili — pod pritiskom komunizma in odporniškega gibanja v deželi — toda v bistvu so se na prejšnji voditelj, ki je bil informbirojevci in pristaji Prijeta znašli skupaj v republikanski vidi (1947. let), katero so sestavili pristaji Prijeta, a predsednik bil tudi eden njihovih. Nje. go program, okrepljen sedaj po sodelovanju Visenta Urbea, denikanske večje spremembe. Dejanjsko se je ta program skladal s tistim, katerega so se držali informbirojevci in Prijeta neodvisno drug od drugega.

NEZAPUJANJE MNOCIZ V POLITIKO DIKTIRANJE IZ ZSSR

Politična zmeda, v katero so padli informbirojevski voditelji, je postala vse večja, v kolikor so prihajale vse bolj nasprotujoče si instrukcije iz Moskve, kjer so bile že izvršene priprave za osnovevanje Informbiroja, ki je vsem

komunističnim partijam vsilil politični preokret za 180 stopinj. Ta politična zmeda je privedla v negotovost partijsko članstvo v notranjosti in izven Španije. Neverjetno mnogo je prispeval k zmanjšanju prestiža sedanjih informbirojevskih voditeljev, povečal je nezaupejanje vanje. Posledica tega je bilo ponovno zmanjšanje števila članov KPS.

Nezapujanje v špansko informbirojsko vodstvo se je pridružil se nezapujanje v voditelje VKP (b). Niti eden komunist, še manj pa antifašisti, drugih ideologij niso mogli razumeti, zakaj je sovjetska vlada brez nekega posebnega odpora pristajala, da ostane po vojnem neuspehu nacifazizma v Španiji še naprej na oblasti fašistični režim. Kadar koli je naše upanje oživelo za oblasti kakšnega novega stališča SZ, se je to pokazalo vedno neosnovano. Neuspešnost vsega, kar koli je se govorilo ali pisalo o Španiji na mednarodnih sestankih državnikov ali njihovih ministrov za zunanje zadeve v San Franciscu ali na zasedanju OZN, je vedno pritegnila pozornost španskih komunistov in antifašistov sploh. Ker niso mogli najti opravičila za stališče, ki so ga zavzeli v Španiji, so oni, in to ne brez razloga, zmedeno in razbijalno po likitko španskih informbirojevskih voditeljev, ki je bila koristna za Franca, izenačevali z zunanjo politiko sovjetske vlade.

Da bi zakrili svoje politične neuspehe, so začeli informbirojevski voditelji močno kampanjo stališča zdejavanja o partizanski aktivnosti komunistov v Španiji, kar je istočasno služilo tudi, da so vsiljevali emigraciji svojo politiko. Da bi njihova kampanja

znatni meri doseglo nivo izvedbe. Zbor je tehnično dobro pripravljen, vendar bo moral v bodočnosti polagati še več pažnje na preciznost intonacije, ki mestoma (n. pr. pri Foersterjevi kantati «Umrl je mož») ni bila povsem čista. Dinamične nianse so bile lepo izdelane, vendar smo prepričani, da bo zborovodja s tako kvalitetnimi s popolnejše oblikoval dinamične finise, ki so tudi pri ponedeljkovem koncertu mestoma (prišle do veljave). Interpretacija posameznih pesmi je pokazala, da zbor muzikalno dovršeno obvlada posamezna dela ter pravilno dojemata pestrost razpoloženj. V splošnem so bile pesmi drugega dela koncerta bolj izvajane in zlasti podane bolj sproščeno. Prav gotovo pa je zbor lepše zvenel v večjem prostoru (n. pr. v gledališču Verdi, kamor bi ta koncert sodil po vsej pravici), kajti v izredno akustičnem «Avditoriju» učinkuje tako številan ansambel mestoma premočno ter pri tem nekatere skladbe izgube na svojem učinku. Na kvalitetno izvedbo je mogoče deloma vplivala tudi zasnova utrujenosti pevcev, ki so nastopili že prejšnji večer na stadionu «Provi» in so bili verjetno tudi utrujeni od najrazličnejših vtišev.

Zbor je pripravil in dirigiral Rado Simoniti, kateremu sta njegovo izravno tehnično znanje in muzikalnost omogočili, da je v razmeroma kratkem času uspel pripraviti koncert, ki se je lepo odvijal v vrsto glasbenih prireditelj, s katerimi Slovensci uveljavljamo v Trstu svojo kulturno. Simoniti ima s pevcii dober kontakt ter vnaša v interpretacijo pravilno pojmovanje stila, pri čemer se vzdržuje efektov, s katerimi naj bi se le sam uveljavljal ter se

ne oddaljuje od skladateljeve zamisli.

Pri posameznih pesmih so sodelovali solisti, med katerimi je izstopil s svojim sonornim, lepo barvanim glasom basist Tone Petrovič.

Ker predstavlja akademski pevski zbor odlično zborovsko telo, upamo, da se ne bo sedaj, ko je izpolnil svoje poslanstvo s prirejanjem koncertov v spomin svojega vodje Franca Marolta, razpustil, marveč bo še intenzivneje nadaljeval a studijem ter bo postal zbor, ki se bo brez oklevanja lahko predstavil na inozemskih koncertnih odrih.

Številno občinstvo je pravilno ocenilo napore pevcev in dirigenta ter jih nagradilo z glasnim odobravanjem, ki se kar ni moglo početi ter je prisililo izvajalce, da so morali nekatere pesmi ponoviti. Bil je zares večer, ki nam je nudil lep umetniški užitek.



Dirigent Rado Simoniti

Uspel nastop dijakov slovenske gimnazije v Kopru s Fodorjevo «Maturu»

Na gimnazijah je pač že dolga leta lepa navada, da gimnazijci ob koncu vsakega šolskega leta nastupajo v uprizorjenem koro igro. Tako se še spominjam, da je bila navada na ljubljanski klasični gimnaziji, da smo ob koncu šolskega leta uprizorili kako delo iz antične dramatike, kar je bilo za klasika seveda razumljivo.

Tako so tudi dijaki slovenske gimnazije v Kopru, ki bo v prihodnjem letu odprla svoj osmi razred, uprizorili v soboto 30. junija v Ljudskem gledališču Fodorjevo veselolgo iz dijakскеga življenja «Maturu».

Prvo, kar nalaga kritiku dolžnost, je dejstvo, da te predstave ne smemo iz ne moremo meriti z merili za poklicna gledališča. Saj so vendar v soboto zvečer nastopili na deskah koprškega gledališča mladi igralci, ki so bil sploh prvi na odru. Zato je potrebno predvsem, in to je najvažnejše, podčrtati moralni uspeh mladih dijakov, ki je bil popoln. Kajti njihovi potrpežljivosti in vztrajnosti ter prizadevanjem njihovega režiserja Evgena Freliha in njihove profesorice Tinte, se moramo zahvaliti, da smo v soboto sploh lahko gledali

premiero v polni dvorani.

Delo je režiral Evgen Frelih, ki se je uspešno že uveljavil z režijo Feldmanove drame «Iz temnih dnj». Frelih je pravilno podčrtal v svoji režijski konceptu vse tiste vedre, sproščene in človeške momente, s pravilnim gibanjem igralcev pa je poizvil serco in uspel ustvariti vzdušje konferenčne sobe in disciplinske konference, predvsem v drugem dejanju. Frelih je imel, to moramo priznati, levi delci pri celotni uprizoritvi in zavoljo tega je bil odvisen od rjeva tudi uspeh celotne komedije.

Se besedo, dve o sceni. Sceno si je preprostost a učinkovitost. Mislim profesor Rudolf Saksida, ter srečno uporabljal zlitje draperije s kuliserijo. Predvsem je našel pravo barvno sorazmerje med temnomodro draperijo in rožnato barvo kulisnih sten. Tudi vsi ostali rpkviziti so v pravilnem sorazmerju dajali sceni nekakšno polnost.

Se enkrat moramo poudariti, da je predstava v celoti uspešna in, da so mladi igralci za svoj trud in napor želi upravičeno priznanje.

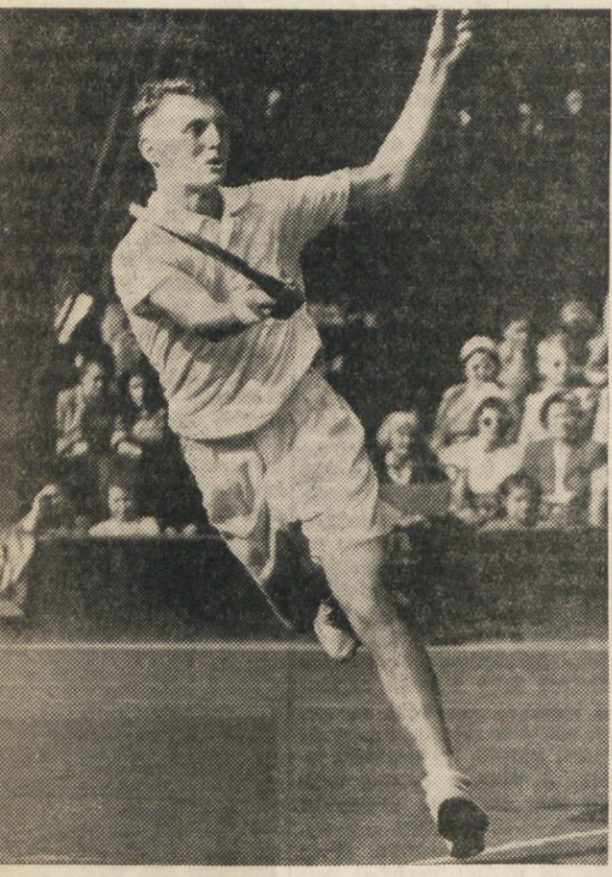
Ob eni stvari pa se moramo zamisliti. Mnenja smo, da izbor samega dela ni bil preveč srečno izbran. Kajti Fodorjeva komedija že po igralski plati, po številu igralcev, po določenih groteskosti posameznih karakterjev predstavlja za izkušene igralce trd oreh. Vendar to še ni glavno. Idejna plat komedije same je zgrešena: takih šol, takih problemov in njihovega reševanja tudi v stari Jugoslaviji ni bilo. Tipično zagovarjanje buržoazije, meščanskega «stimulusa», lažna sentimentalnost in podtalna lascivnost — vsega tega najdemo v obliki v tej komediji. Tega ne more, pa tudi ne sme prekriti sama letnica, da se doslej igra v šolskem letu 1936—1937. Ne zanikamo, da ne bi imela komedija tudi mnogo lepih, toplih in prirsčnih mest, da ji ne manjka duhovitih domislic, vendar bi bilo potrebno komedijo v tem smislu za današnje čase popolnoma predati. To liko o problemu vsebine komedije same.

Zato se stavlja z novo sezono v Gledališkemu svetu in tudi vsem onim, ki bodo pripravljali nove uprizoritve, predvsem problem izbire dobrega repertoarja. To sicer ni enostavno, nendar najdemo v dramski literaturi obilico dobrih, kvalitetnih in umetniških tekstov, samo znati najti jih je treba.

Torej se enkrat: Z uspehom sobotnega večera si je igralška skupina slovenske gimnazije v Kopru priborila legitimacijo, da more in tudi mora nadaljevati vztrajno s svojim igralskim delom, vendar mora izbirati pravilno svoje tekste, pravilno gledati na igralske zmogljivosti njihovega kadra in resnične kvalitete izbora odrskih del.

VREME

Področje visokega zračnega pritiska se vedno zavzema pretežno del Atlantika, s svojim klimom se širi v sredino kontinenta. V Skandinaviji so stivala jedra nizkega zračnega pritiska, katerih deževne cone se raztezajo celo do Zahodne in Srednje Evrope. Pri nas te grožnje ne bodo imele posledic. Imeli bomo toplo in lepo vreme



Wimbledonski turnir je eden izmed največjih teniških prireditelj na svetu. Vsako leto se v Wimbledonu srečajo največje teniške zvezde in bolje kot morda tekmovanje za Davisov pokal, kaže njih pravo vrednost. Na naši sliki vidimo pri delu ameriškega juniorskega prvaka H. Richardsona, ki mu pripisujejo lepo bodočnost.

ZADNJA POROČILA UMIK KITAJCEV PRI PIONGANGU

Delovanje izvidnic pri Janguju in Priarju - Letala bombardirala važne cilje - Novinarji ne bodo smeli v Hesong

KOREJSKO BOJIŠČE, 4. — Medtem ko se večajo upanja za prenehanje ognja, se korejska vojna nadaljuje na zemlji, morju in zraku.

Kakor so danes izjavili ameriški predstavniki, se bodo čete OZN borile dokler ne bodo dokončno sprejeli premirja ali sporazuma o prenehanju ognja. Dejali so tudi, da bo sedanja vojna odvisna, kot doslej, od vremenskih prilik in delovanja Kitajcev ter Severnokorejcev. Ti bi lahko izkoristili sedanjí presledek in zbrali nove čete. Zaradi svoje obrambe, morajo sile OZN nadaljevati z bombardiranjem avtokolon in zbirališč čet.

Vojaske operacije so bile danes na področju severno od Janguja in so bile omejene na delo izvidnic, ki so prodirle za približno 5 km na ozemlje, ki ga nadzirajo Kitajci. Druge zavestne izvidnice so delovale na področju jugovzhodno od Pionga, Naletele so na velika mimska polja in so se morale zato vrniti na svoje postojanke.

Po štiridnevni ostroji borbi so se končno Kitajci umaknili z važnih gorskih višin masiva Sobanga, ob srednjem bojišču, in pustili na tem področju okrog 1500 mrtvih in ranjenih.

Kitajci so se umaknili na novo obrambno linijo pred Piongom, približno 19 milj severno od 38. vzporednice. Zavezniki častniki so izjavili, da je bil ta umik izvršen popolnoma v redu. Kljub ostrem bojem v zadnjih štirih dnevih, zavestne izgube na tem področju niso visoke. Američani so morali večkrat napasti na nož, da so pripravi Kitajce na umik z dobro utrjenih položajev. Istovrstno z umikom se je občno zmanjšal ogenj kitajskih topov in minometov na frontnem odseku, dolgem 100 km. Letalstvo je nadaljevalo s svojim bombardiranjem. Zlasti važen je bil napad na kitajsko oporišče Taueson. Približno 50 letal je dve uri preletavalo to področje in iskalo cilje. Druga letala so uničila 22 vozil in

»Dajle, gospodje, je potrebno, da bo svoboda na našem morju, na morju, ki bo priznana kot naše, ne omejena in da ne bodo morale naše trgovske poti na morju voditi skozi italijanske teritorialne vode. Kajti če se to ne zgodi, bo to pomenilo podrejenost našega položaja in možnost nepravilne kontrole, a to nikakor ne more služiti dobrim odnosom v bodočnosti. Tisto, kar želim poudariti se na prav poseben način v tem trenutku, ko pride lahko do hitrega nadaljevanja pogajanj direktno med nami in Italijani, je to, da mora naša država pokazati, kako smo vsi složni in kako država proti vladi, ki mora začeti s tako važnim in težkim delom, goji popolno zavnanje, kajti to je največja moč, ki jo ima lahko naša



DR. ANTE TRUMBIC jugoslovanski zunanji minister, ki je igral glavno vlogo pri direktnih jugoslovansko-italijanskih pogajanjih za časa Rapalla in ki je moral držati koncentrični pritisk vseh usil, ki ga je organiziral stari lijak prof. Carlo Sforza

UREDNIŠTVO: ULICA MONTECCHI št. 6, III. nad. — Telefon štey. 93-808 in 94-638. — Poštni predal 502. — UPRAVA: ULICA SV. FRANCISKA št. 20. — Telefonska št. 73-38. OGLASE: od 8.30 - 12 in od 15 - 18. — Tel. 73-38. Cene oglasov: Za vsak nrm višine v širini 1 stolpca: trgovski 60, finančno-upravni 100, osmrtnice 90 lir. Za FLR: Za vsak nrm širine 1 stolpca za vse vrste oglasov po 10 din. Ogl. urednik STANISLAV RENKO. — Tiskarna Tržiška tiskarski zavod. — Podružje: Gorica, Ul. S. Pellico 1-11, Tel. 11-32 - Koper, Ul. Battisti 301a-I, Tel. 70.

Televizija in šport

Znani angleški športni novinar in radijski komentator o enem izmed današnjih najvažnejših vprašanj

LONDON, 4. — Organizatorji športnih prireditev mnogih dežel se vedno bolj zaskrbljeno ustavljajo ob vprašanju, ali nam dopustijo televizijsko prenašanje športnih prireditev ali ne. Vprašanje se je v preteklem letu pojavilo v Angliji in tako nepričakovano. Kakor se je nepričakovano povečalo število naročnikov televizijskih sprejemnikov. Danes je v Angliji pol milijona pripravljenih televizijskih aparatov.

Po dosedanjih izkušnjah, ki jo imajo s statistikami o televizijskih programih, tako v Angliji kakor v Združenih državah, vemo, da postane vsak novi gledalec televizije v kratkem času pravi fanatik te novosti.

Cisto gotovo je, da je vsaka nalaga za televizijo pripravljena, da oddaja zelo draga stvar. Tako oddaja ima mnogokaj skupnega s produkcijo filmov, kajti zanj je potreben naprejen scenarij, kostumi, priredba različnih scenjskih prevaj in končno še dosti močnejša osvetljava, kot pri filmanju. Računajo, da stane britansko radijsko družbo (BBC) ena ura televizije desetkrat toliko, kot ura navadnega radijskega programa. In ker je temu tako in da bi praktičneje rešili vprašanje televizije, so omejili televizijske oddaje predvsem na snemanje dnevnih, življenjskih dogodkov, posebno

še na prenašanje športnih prireditev.

Bolj kot je šport priljubljen med širšimi plastmi, bolj hladno so bile sprejete televizijske oddaje športnih prireditev. Angleška nogometna zveza, ki je bila vse doslej previdna v tem pogledu in je dovoljevala radijske prenose najpomembnejših tekem, čeprav je to zmanjševalo dotok obiskovalcev na te prireditve, zlasti na manj pomembnih nogometnih tekmah, je končno televizijske prenose prepovedala. Organizator bokarskih srečanj, Jack Salomon, ni bil nikoli naklonjen televizijskim prenosom svojih prireditev. Ko se je vrnil iz Amerike, kjer je organiziral srečanje med Louisom in Charlesem, je izjavil, da ne bo nikoli več dovolil televizijskih oddaj srečanj, ki bi jih še organizirali.

Zakaj? Zato, ker je pomenil to ameriško srečanje Louis-Charles zanj popoln gospodarski polom. Vstopnine je bilo katastrofalno malo in niti po zakonu določena stalna tala, ki sta mu bila plačana prireditelju radijskega in televizijskega prenosa, ni mogla pokriti izgube, ki jo je imel zaradi premajhnih udeležbe na prireditvi. Zopet športni prireditelji tenisa in cricketa pa s čisto drugačnega stališča ponujajo pomen televizijskih prenosov. V njih ne vidijo le najboljši reklamno sredstvo za svoje prireditve, ampak tudi najuspešnejše sredstvo za popularizacijo svojih športov. Zato tudi dovoljujejo prenose najvažnejših svojih prireditev. Prav tako so razpoloženi do televizije tudi organizatorji ostalih, manj popularnih športnih panog.

In tako se med športom in televizijo razvema borbena. Pred nekaj meseci so športni prireditelji na Angliškem zagrozili s prepovedjo televizijskih prenosov vse dotlej, dokler jim ne bodo priznale avtorske pravice za športne prireditve, ki jih organizirajo. Prepoved oddajanja je bila sicer zadržana, problem pa je vzel v pretres posebni preiskovalni odbor glavnega poštnega ravnatelstva.

V Združenih državah so pred nedavnimi sprožili anketo o tem vprašanju. Zaključila je anketo prinašajo zanimive ugotovitve. Tako se je na primer izkazalo za resnično, da v prvem valu navdušenja za televizijske oddaje prireditelj — obisk športnih igrišč — vendarle ne obkone enega leta postane čudovalce športa po televiziji veliko bolj zahteven in na; do oddaje je bolj pripravljen, se ne zadovolji tako hitro s samo »posredno« navzočnostjo pri športnih tekmah. Televizijske izkušnje njegov zanimanje in ga spodbujajo, da bi hotel spoznati težje športne tehnične prijeme.

In v zadnjih dveh letih je prav iz tega stališča tudi v An-

gliji doprinesla televizija svoj delež k popularizaciji nekaterih športnih panog, ki zanje na primer v obrobnih angleških pokrajinah ni bilo nikoli dovolj zanimanja. Mnogi Anglije so se tako prap po posredovanju televizije prvič približali takim imenovanim »amajmim« športnim panogam. Nogomet, rugby in cricket so bili v angleškem narodu doslej sicer že zelo razširjeni in priljubljeni, vendar ni moglo tajiti, da so s televizijskimi »šports« Magazine postali še bolj priljubljeni in bolj popularni.

Kakšna bo bodočnost televizije in športa? Ali bosta mogla oba hoditi vzporedno, drug ob drugem? Ali se bosta dopolnjevala? Čisto jasno je, da ima vsaka športna panoga svoj odnos do televizije povsem svoje probleme. Toda ene vsekar drži. Namreč to, da nikakor ne more biti opravičena bojazen onih, ki vidijo v televiziji največjega sovražnika stališča prirediteljev in dotoku k športnim prireditvam. Nepristransko opažujemo razblinja to bojazen spoznanje, do katerega je privedla že rešitev sorodnega vprašanja, odra in televizije, ki so si da v komaj nekaj preteklih zastavljali gledališki razmetaji. Odr ali televizija? Ničesar ni, kar bi moglo popolnoma nadomestiti resničnost. MAX ROBINSON

„TOUR DE FRANCE“ JE DAL PRVEGA ZMAGOVALCA:

Švicar Rossi

Švicarji so dali danes tekmi pravi ton Najmočnejši so se samo opazovali

REIMS, 4. — Danes smo torej pričeli. Sprožili nismo samo kronometer za današnjo etapo. Svečano smo pognali tudi natančno uro organizacije tega največjega kolesarskega tekmovanja v letošnji sezoni. Modro nebo in prvi žgoči sončni žarki so pozdravili nas in množico v Metz, ki je že tri ure čakala na pričetek. Bil je svečan, kot se za tako tekmovanje spodobi. Najprej smo videli reklamne vozove 28 hiš. Kateri voz je najbolj ugaljal? Tisti, ki je bil najbolj originalen.

Nato so na veliki trg v Metz prišli najprej švicarski kolesarji. V skupini. Njih prihod je bil podoben vstopu gledalcev v rimski Colosseum. Pozdravili so jih zvoki fanfar in salva topov. Morda je počila kakšna šipa na bližnjih hišah. Nič ne de. To je se povečalo svečano razpoloženje.

Švicarji, Holanci in Luksemburčani so se predstavili v lepem redu in vsak je držal svojega jeklenega konja za uzo. Italijani in Francozi se tega niso držali. Nekateri peš, drugi pa na sedlih so zasedli svoj prostor na trgu. Zgodila se je nekaj napaka v mehanizmu ure. Fanfare bi morale zasvirati himne vseh sodelujočih držav, toda vojaški poveljnik v Metz je dovolil le samo nekaj zvokov Marseljeze in smeli so samo enkrat dvigniti zastave. Pokazal je, da niso imeli tudi on besedo. Ustregli so mu.

Znak za promeno in dolga karavana je prišla s svojo poljo. Pozdravljali so nas vrtovi tega lepega in zračnega mesta, vozili smo ob Moselli. V Longeville so dali 123 dirkamcev dokončni znak za odhod ob 12.15, torej tri minute prej, kot smo predvidevali. Prešli smo na prve ovinkove pri Hauters de Renzevilles. Prve nevarnosti pobegov. In res. Priliko sta izrabila Parizan Chateau in Luksemburčan Dierich. Njun poisk je trajal kot okotanje sneg. Se pravi je veter odnesel iz avtomobilov nekaj rož, ki so jih nasule lepe Lorencake vsem moštvom, sta bila ubežnika zopet v objemu večine. Italijani so ščili Copplia. Je imel strahotno opozorilnico prav v začetku skupine. Gueugnet je imel to smolo, da je pričel prvi s popravljanjem

Zmagala „Juve“

SAN PAOLO, 4. — Danes potoči, ob 1.30 po našem času, se je pričela nogometna tekma med Juventusom in Olympique iz Nice. V prvi polovici. Prvi gol je zabil v 9 minuti prvega polčasa Johansson. Francozi so prešli nato v protinapad in v 22 minut je uspel izenačiti Courteaux. Zdelo se je, da v vrstah Juve ni vse v redu, toda to je trajalo samo nekaj trenutkov. Praest je zbežal iz sredine igrišča, zaustavil ga je Francoz Grossi, toda žoga je nadaljevala, kljub temu svoj pot in zaradi vratarjeve nepazljivosti, dosegla gol.

V drugem polčasu so Francozi hoteli izsiliti izenazanje in ga tudi dosegli v 17 minuti. Se v zadnjih petih minutah je šla Juve znova v napad in uspeša zmešati francosko obrambo. Zmagali gol je padel v poslednjih minutah tekme je Muccinelli dosegel anagoviti gol.

Po zadnjih poročilih, sta bili ob današnji tekmi opovedani zaradi dežja.

KINO

V TRSTU

Rossetti, 16.30: »Dodevna podmorica« M. D. Carey, M. Toren. Excelsior, 16.30: »Eza vedno boš moja.« E. Williams, J. Durante. Nazionale, 16.30: »Zavojalec 7 morij« J. Wayne, S. Hayward. Fenice, 16.30: »Takšni ljudje.« V. Gioi, A. Rimoldi. Filodrammatico, 16.30: »Dvoboj na soncu.« J. Jones, G. Peck. Arcobaleno, 16.30: »Ubežnik sema« P. Muni. Astra Rojan, 17.00: »Vražja ženaka.« M. Felix. Alabarda, 16.30: »Asfaltna džungla« J. Hagen, S. Hayden. Azzurro, 16.30: »Okrvavljen denar.« G. Montgomeri, N. Guild. Garibaldi, 16.30: »Nemogoča želja.« J. P. Aumont, J. Hopkins. Ideale, 16.30: »Jederni obzidi.« L. Darnell, C. Wilde. Impero, 16.30: »Dunaška dekleta« D. Komar, W. Forst, H. Moser. Italia, 16.30: »Bili, bodi junaka.« (Komičen film), D. Delley, C. Calvet. Kino ob morju, 16.30: »Kameniti cvet.« Sovjetski film, T. Makarov. Marconi, 16.30: »Totó išče stanovanje.« Komičen film. Massimo, 16.30: »Veliki plamen.« J. Wayne. Novo Cine, 16.30: »Oboževana vsiljivka« L. Young, V. Johnson. Odeon, 16.30: »Ne besed« poljubni dajle. S. Temple. Radio, 16.30: »Globo din smehljaj« C. Boyer, A. Blyth. Savona, 16.30: »Ostrove in svile ne nogavice.« D. Morgan, J. Carson. Viale, 16.30: »Krika« E. Parvo, R. Lupi. Vittoria, 16.30: »Mr. Belvedere gre v zavod.« C. Webb, S. Temple. Vittorio Veneto, 16.30: »To ti je življenje skupaj s kowbojem.« F. M. Murray, I. Dunne. POLETNI KINO: Sv. Just, 21.00: »Tajnica vsenzal-kan.

Današnje najvažnejše oddaje:

Jug. cona Trsta: 14.35 Slovesne narodne pojeta Vida Jagošče in Pina Doles; 18.30 Sibelius; Nodna jez. Slovenija; 12.00 Grieg; Klavirski koncert v a-molu; Edvard Elgar; Beethoven; 20.00 Ali poznate plesne orkestre in soliste? Trst II: 13.35 Parada lahkih orkestror; 23.00 Dva ravnidha Cajkovskega; Trst I: 20.33 Nekaj ritmov.

Današnje najvažnejše oddaje:

Slavni pevci v anekdotah. 19.30 Koncert pianiste Brede Rajh; 20.15 Ali poznate plesne orkestre in soliste? 21.00 Iz del Modesta Musorgskega. 22.30 Zabavna in plesna glasba. 23.30 Bedrich Smetana; Iz moje domovine, Vitezslav Novak; Trikotni una ballata.

RADIO

JUGOSLOVANSKE CONE TRSTA

CETRTEK 5.7.1951.

Oddaja v slovenskimi:

Poročila ob 7.00, 13.30, 19.30, 23.05 — 7.15 Jutranja glasba, 13.45 Plesna glasba, 14.00 Glasbene slike, 14.30 Od večer do danes, 14.35 Slovesne narodne, pojeta Vida Jagošče in Pina Doles, 18.30 Sibelius; Močna jez. 18.15 Iz Tržaškega ozemlja, 18.30 Valčki in polke, 19.00 Baletna glasba, 23.10 Glasba za lahko noč.

SLOVENIJA

6.15-7.00 Zabaven spored, 12.00 Edvard Grieg; Klavirski koncert v a-molu, Edvard Elgar; Pesmi, 12.40 Zabavna glasba, 13.00 Zeleni ste — poslušajte! 14.30 Igra Vaski kvinteta, pojeta Božo in Milica, 15.15 Zabavna glasba, 15.30-16.00 Prenos iz Maribora, 18.00 Igra Duke Ellington s svojimi solisti, 18.30 Glasbene slike, 19.10 Plesna glasba.

7.45 Jutranja glasba, 11.30 Orkester modernih ritmov, 12.20 Melodije in romane, 13.25 Melodije na mavrici, 14.15 Ritmi latinske Amerike, 14.30 Peto Teddy Reno, 15.45 Spored BBC, 18.00 Ura glasbe, 18.15 Radijski Ravel, 19.00 Glas Schuler, Liszt, Ravel, 19.00 Glas Amerike, 19.15 Mascheronijere, pesmi, 20.33 Nekaj ritmov, 20.58 Radiorevizija, 21.50 Glasba iz »Manon Lescaut«, 22.40 Odmevi iz Broadwaya in Hollywooda, 23.30 Plesna glasba.

RADIO

JUGOSLOVANSKE CONE TRSTA

CETRTEK 5.7.1951.

Oddaja v slovenskimi:

Poročila ob 7.00, 13.30, 19.30, 23.05 — 7.15 Jutranja glasba, 13.45 Plesna glasba, 14.00 Glasbene slike, 14.30 Od večer do danes, 14.35 Slovesne narodne, pojeta Vida Jagošče in Pina Doles, 18.30 Sibelius; Močna jez. 18.15 Iz Tržaškega ozemlja, 18.30 Valčki in polke, 19.00 Baletna glasba, 23.10 Glasba za lahko noč.

SLOVENIJA

6.15-7.00 Zabaven spored, 12.00 Edvard Grieg; Klavirski koncert v a-molu, Edvard Elgar; Pesmi, 12.40 Zabavna glasba, 13.00 Zeleni ste — poslušajte! 14.30 Igra Vaski kvinteta, pojeta Božo in Milica, 15.15 Zabavna glasba, 15.30-16.00 Prenos iz Maribora, 18.00 Igra Duke Ellington s svojimi solisti, 18.30 Glasbene slike, 19.10 Plesna glasba.

NOVE SLOVENSKE KNJIGE

Matje Bor: BELE VODE polplatro 380 lir

Hamingway: KOMU ZVONI platno 780 »

Goehting: IJIGENJA NA TAVRIDI platno 440 »

Sand: MALA FADETTE polplatio 200 »

Ingoliti: NA PRELOMU platno 380 »

DOBITE JIH V SLOVENSKEH KNJIGARNAH V TRSTU IN GORICI

Kopalna sezona

PALACE HOTEL

PORTOROŽ

Vse udobje - tekoča voda v sobah - dvorana za razne zabave - park - zmerne ceñe - odlična postrežba

HOTEL „PALACE“ Lit. 1650-2000

HOTEL „CENTRAL“ Lit. 1200-1400

HOTEL „HELIOS“ Lit. 1200-1400

VOŽNJA IZ TRSTA V UDOBNIH AVTOMOBILIH

ZA MOREBITNA POJASNILA SE OBRNITE NA ADRIA EXPRESS, TRST, Ul. F. Severo, tel. 29-243

Gospodinje, velika prilžnost!

Ako postanete ob priliki tržaskega vele-sejma od 24. junija do 8. julija 1951 naše odjemalke in se vključite veliko družino LIQUEIGAS

boste deležne, razen prve brezplačne polnitve plina, izžrebanja 15 radioaparatorov RADIOMARELLI FIDO 120, ki bo 16. julija t.l. ob 18. uri na našem sedežu v prisotnosti organov finance

Pojasnila dobite:

na velesejmu v paviljonu A Stand LIQUEIGAS ali na našem sedežu v UL. M. D'AZEGLIO 12 kakor tudi pri vseh naših zastopnikih na Tržaskem ozemlju

MILAN MARJANOVIĆ: Diplomatska priprava rapalske pogodbe Pripravljenje diplomatskega pritiska

Odlomek iz rokopisa III. knjige dokumentarnega dela "Diplomska borba za Jadran 1914-1924"

ponovno je poročal o uspehu 22. septembra poročal: hih v tej smeri. V brzojavu »Sel sem h. g. Milleranda in govoril sem mu o jadranskem vprašanju ter poudarjal pomirljivo stališče kraljevske vlade kakor tudi karpitalno važnost, ki jo ona daje meji, ki bi predstavljala gotovo zaščito Trsta in Pule; opozoril sem ga na to, da bi bila takšna meja najboljše jamstvo za dolgotrajni mir in zato predstavlja splošni interes. Zato verjamem, da lahko računamo na primerne nasvete francoske vlade v Beogradu.

Gospod Milleranda, ki je pokazal, da je dobro obveščen, ker mi je takoj govoril o Snežniku, je odgovoril, da je se brzojavil v Beograd v smislu naših želj. Predsednik vlade mi je izrazil svoje najbolj živo razpoloženje, da nadaljuje, ako je potrebno, delo pomirljivosti in potrđil je željo francoske vlade, da bi bile sporne zadeve rešene.

Pet dni pozneje Bonin zopet poročal: »Govoril sem proti z notrim ministrom za zunanje zadeve g. Leyguesom. Pri-znati moram, da je bil njegov govor posebno toplel za naso državo. Prepratil me je, da želi pokazati svoje prijateljstvo do Italije ne z besedami, temveč z dejanji. To ne odgovarja samo občutkom, temveč tudi interesom Francije. Imel sem za oporuno, da izkoristim te izjave in da mi povem, kako bi bilo koristno za vse, da dajo naši zavezniški Beogradu nasvete razumnosti in umernosti tudi glede blit-njih jadranskih pogajanj in

glede srbske politike v Albaniji.« Grof Sforza podvzema tudi pozneje, kadar koli mu se nudi prilžnost, korake pri zavezniških, naj intervencijo v Beogradu in naj vrzi nanj pritisk. Ambasadurju v Londonu pošilja 22. oktobra sledeče poročilo: »Vaša ekscelencija naj izvoli zaupno obvestiti to vlado o našem namenu, da za nekaj dni povabimo jugoslovanske delegate za nadaljevanje direktnih pogajanj. Vaša ekscelencija do določa, da bi bilo zlasti zaleteno v

samem jugoslovanskem interesu, da se pred tem pristopijo k takojšnji evakuaciji Koroske, ker bi se s tem ublažilo nezaujanje našega javnega mnenja. Ta vlada bi s pritiskom v Beogradu v tem smislu koristila tudi hitrejšemu reševanju jadranskega vprašanja, kar nam je z nedavnimi notami britanske ambasade bilo svetovano v zvezi z Albanijo.

Istega dne daje Sforza podobna navodila ambasadi v Parizu. To poročila tudi ambasadorju Italije v Washingtonu. A Bonin poroča Sforzi

24. oktobra, da je francoske ministru Leyguesu povedal, kako mora biti izprazenitev koroske cone »prvi pogoj za naša direktna pogajanja z jugoslovansko vlado« in kako tudi poleg tega, da je beograjska vlada dala ukaz o izpraznitvi Koroske, »mora bdeti, da bo srbska objuba dejansko tudi uresničena« in zato, »da računamo na akcijo francoske vlade v Beogradu.

»Gospod Leygues mi je odgovoril, da je vedno deloval in da bo ponovno deloval v tem smislu. Izkazal mi je svoje zadovoljstvo glede ne-posredne obnove jadranskih pogajanj glede na mignost odstranjevanja težav, ki se ovirajo splošno evropsko pacifikacijo.

Tudi tedaj, ko je bil že do-ločen dan sestanka italijan-ske in jugoslovanske delegacije za pogajanja v Santa Margherita Ligure za 5. no-

(Nadaljevanje sledi.)